M.A. Examination, 2018
Semester-III
Sanskrit
Course : XII (Indian Philosophy Group)
(Vedānta)

Time : 3 Hours **Full Marks : 40**

Questions are of value as indicated in the margin

चत्वार एव प्रश्नाः समाधेयाः 10×4=40

1. वेदान्तपरिभाषादर्शितदिशा अर्थापत्तिप्रमाणस्य लक्षणं निरूप्य प्रमाणस्यास्य वैविध्यं प्रदर्श्यताम्।
2. "तच्च प्रत्यक्षं द्विविधं सविकल्पकनिर्विकल्पकभेदात्"– व्याख्यायताम्।
3. परिभाषानुसारं विषयगतप्रत्यक्षस्य लक्षणं वैशद्येन निरूप्यताम्।
4. "तच्चानुमानमन्वयिरूपमेकमेव"– परिभाषाकारेण किमर्थम् अनुमानस्य न्यायोक्तं केवलानयित्वं केवलव्यतिरेकित्वं च न स्वीकृतम्?– आलोच्यताम्।
5. वेदान्तपरिभाषानुसारं लक्षणायाः बीजं किम्? लक्षणायाः त्रैविध्यं संक्षेपेण प्रदर्श्यताम्।
6. अधोलिखितेषु द्वयं व्याख्यायताम्–
   (क) ब्रह्मणः तटस्थलक्षणम्।
   (ख) अन्तःकरणवृत्तिः।
   (ग) योग्यानुपलब्धिः।
   (घ) अस्ति भाति प्रियं रूपं नाम चेत्यंशपञ्चकम्।
   आद्यं त्रयं ब्रह्मरूपं जगद्रूपं ततो द्वयम्।।